
Uchwały rad adwokackich : Rada Adwokacka w Warszawie

Palestra 1/3, 118-121

1957

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

UCHWAŁY RAD ADWOKACKICH

Rada Adwokacka w Warszawie

1.

Stosownie do art. 90 ustawy o ustroju adwokatury w dawnym brzmieniu (Dz. U. Nr 30, poz. 275) aplikant adwokacki był uprawniony do zastępowania adwokatów, należących do zespołu, we wszystkich sądach z wyjątkiem sądów apelacyjnych i Sądu Najwyższego. Według obowiązującego w dniu 28.VIII.1950 r. (data wejścia w życie ustawy o ustroju adwokatury) stanu prawnego sądy apelacyjne rozpoznawały środki odwoławcze od orzeczeń sądów okręgowych oraz orzekały w I instancji w niektórych sprawach karnych (art. 22 k.p.k.).

Po zniesieniu z dniem 1.XI. 1950 r. sądów apelacyjnych powstały wątpliwości, czy i w jakim zakresie aplikant adwokacki może zastępować adwokata przed sądem wojewódzkim. Wątpliwości te zostały rozstrzygnięte w tym sensie, że udział aplikanta był nadal wyłączony w sprawach należących poprzednio do właściwości sądów apelacyjnych, natomiast aplikant mógł występować w sprawach należących do kompetencji b. sądów okręgowych (uchwalane przez poszczególne rady adwokackie regulaminy szkolenia aplikantów uzależniały jedynie możliwość występowania w tej kategorii spraw od posiadania przez aplikanta odpowiedniego stażu).

Tekst jednolity ustawy o ustroju adwokatury (Dz. U. z 1957 r. Nr 13, poz. 74), zastępując mechanicznie w art. 79 wyrazy „sąd apelacyjny” wyrazami „sąd wojewódzki”, zmienia w sposób merytoryczny przepisy ustawowe, uniemożliwia bowiem udział aplikanta w sprawach, w których udział ten był dopuszczalny (np. w sprawach cywilnych rozpoznawanych przez sądy wojewódzkie w I instancji). Tego rodzaju sformułowanie przekracza niewątpliwie ramy delegacji zawartej w art. 7 ustawy z dnia 19.XI.1956 r. (Dz. U. Nr 54, poz. 248), skoro nowela nie wprowadziła żadnych zmian w brzmieniu dawnego art. 90 ustawy o ustroju adwokatury.

Z tych względów Rada Adwokacka w Warszawie na posiedzeniu w dniu 4 kwietnia 1957 r. postanowiła prosić Naczelną Radę Adwokacką o rozważenie możliwości zwrócenia się do Ministra Sprawiedliwości z wnioskiem o sprostowanie art. 79 tekstu jednolitego ustawy o ustroju adwokatury i nadania temu artykułowi brzmienia zgodnego z treścią dawnego art. 90.

2.

Uchwałą Rady Adwokackiej w Warszawie z dnia 8.XII.1955 r. adw. X został skreślony z listy adwokatów w trybie art. 79 ust. 1 pkt 7 ustawy o ustroju adwokatury. Od powyższej uchwały adw. X wniósł odwołanie do Ministra Sprawiedli-

wości. Odwołanie nie zostało uwzględnione i uchwała Rady stała się prawomocna w dniu 8.II.1956 r.

W dniu 21.III.1957 r. Minister Sprawiedliwości wydał decyzję, mocą której uchylił swą własną decyzję z dnia 8.II.1956 r. w przedmiocie oddalenia odwołania adw. X, a nadto uchylił uchwałę Rady Adwokackiej z dnia 8.XII.1955 r. w sprawie skreślenia adw. X z listy adwokatów. Jako podstawę prawną decyzji Ministra Sprawiedliwości z dnia 21.III.1957 r. podano art. 5 ustawy o ustroju adwokatury oraz art. 99 rozp. o postępowaniu administracyjnym. Decyzja Ministra Sprawiedliwości zawiera uzasadnienie, z którego wynika, że Minister po ponownym przeanalizowaniu sprawy doszedł do przekonania, iż należy uchylić wymienioną wyżej decyzję i uchwałę Rady Adwokackiej i sprawę skierować do postępowania dyscyplinarnego, przez co umożliwi się dogłębne zbadanie wysuniętych zarzutów i pełną obronę praw obwinionego.

Powstają poważne wątpliwości co do podstawy prawnej decyzji Ministra Sprawiedliwości z dnia 21.III.1957 r., a to z przyczyn następujących:

1) Art. 5 ustawy o ustroju adwokatury zastrzega dla Ministra Sprawiedliwości zwierzchni nadzór nad działalnością adwokatury, co nie oznacza, aby na tej podstawie Minister Sprawiedliwości mógł uchylać wszelkie uchwały rad adwokackich. W myśl art. 6 ustawy o ustroju adwokatury Minister Sprawiedliwości może uchylać uchwały rad adwokackich tylko wówczas, gdy są one sprzeczne z prawem lub interesem publicznym. W danym wypadku Minister Sprawiedliwości w decyzji swej nie twierdzi, aby uchwała Rady Adwokackiej z dnia 8.XII.1955 r. była sprzeczna z prawem; z uzasadnienia tejże decyzji nie wynika też, iżby Minister Sprawiedliwości dopatrzył się w konkretnej sprawie naruszenia interesu publicznego.

2) Art. 99 rozp. o postępowaniu administracyjnym przewiduje możliwość uchylania i zmiany w każdym czasie decyzji, na mocy których strony lub osoby inne nie nabyły żadnych praw. Taka zmiana lub uchylenie prawomocnych decyzji mogą być dokonane tak przez władzę, która decyzję wydała, jak też — w trybie nadzoru — przez władzę przełożoną. Jednakże przepisy ustawy o ustroju adwokatury są przepisami szczególnymi w stosunku do rozporządzenia o postępowaniu administracyjnym i — regulując pewne zagadnienia odmiennie — uchylają w tej części ogólne przepisy postępowania administracyjnego.

Jeśli art. 6 ustawy o ustr. adw. określa granice, w których Minister Sprawiedliwości może uchylać prawomocne uchwały rad adwokackich, to ten przepis szczególnie wyłącza stosowanie ogólnego przepisu art. 99 rozp. o postępowaniu administracyjnym.

Za takim stanowiskiem przemawiają nie tylko ogólne zasady interpretowania przepisów prawnych, ale również wzgląd na istotę samorządu adwokackiego, który stałby się całkowicie iluzoryczny w razie przyznania Ministrowi Sprawiedliwości prawa swobodnego zmieniania i uchylania wszelkich uchwał rad adwokackich w warunkach przewidzianych przez art. 99 rozp. o postępow. adm. Należy zatem dojść do wniosku, że jeśli chodzi o sprawy uregulowane w ustawie o ustroju adwokatury, to uprawnienia Ministra Sprawiedliwości określone są nie art. 99 rozp. o postępowaniu administracyjnym, lecz przepisem art. 6 ustawy o ustroju adwokatury.

Z zasad powyższych Rada Adwokacka w Warszawie na posiedzeniu w dniu 2 maja 1957 r. postanowiła zwrócić się do Naczelnej Rady Adwokackiej o przedstawienie powyższej sprawy Ministerstwu Sprawiedliwości z wnioskiem o uchYLENIE decyzji z dnia 21.III.1957 r., jako powziętej z naruszeniem przepisów dotyczących uprawnień Ministra Sprawiedliwości w zakresie nadzoru nad uchwałami rad adwokackich.

3.

Ob. Y, do roku 1939 sędzia grodzki, złożył do Rady Adwokackiej w Warszawie wniosek o wpis na listę adwokatów. Ob. Y od roku 1939 do roku 1954 zajmował stanowisko urzędnicze, a obecnie jest zatrudniony na pełnym etacie w Centralnym Zarządzie Skupu ... w charakterze radcy prawnego.

Biorąc pod uwagę, że fakt pracy na pełnym etacie w wyżej wymienionej instytucji nie da się pogodzić z należytych wykonywaniem wolnej praktyki adwokackiej, gdyż musiałoby to prowadzić do nieustannych konfliktów pomiędzy obowiązkami radcy prawnego na pełnym etacie a obowiązkami wynikającymi z przyjęcia pełnomocnictw od osób trzecich, co zmusza niejednokrotnie adwokata do całodziennego przebywania w sądach, a nadto uwzględniając, że ob. Y od roku 1939 nie miał styczności z obowiązującym ustawodawstwem, wobec czego nie daje rękojmi należytego wykonywania zawodu adwokata — Rada Adwokacka w Warszawie na posiedzeniu w dniu 21.III.1957 r. postanowiła wniosek ob. Y o wpis na listę adwokatów Izby Adwokackiej w Warszawie pozostawić bez uwzględnienia z mocy art. 57 ust. 1 i art. 43 ust. 1 ustawy o ustroju adwokatury.

Minister Sprawiedliwości decyzją z dnia 29.V.1957 r. powyższą uchwałę Rady Adwokackiej w Warszawie utrzymał w mocy, powołując w uzasadnieniu in extenso motywy wysunięte przez Radę Adwokacką.

4.

Zważywszy, że osobom nowo wpisanym na listę adwokatów przysługują od dnia złożenia ślubowania wszelkie uprawnienia związane z funduszem zapomóg pośmiertnych, że wydaje się słuszne i celowe, by nowo wstępujący do adwokatury przyczyniali się wydatniej do zasilenia tego funduszu — Rada Adwokacka w Warszawie postanowiła zlecić Komisji Funduszu Wzajemnej Pomocy opracowanie zagadnienia pobierania od nowo wpisanym na listę adwokatów wpłat na Fundusz Wzajemnej Pomocy, w zależności od wieku.

Zgodnie z wnioskiem Komisji Funduszu Wzajemnej Pomocy Rada Adwokacka w Warszawie na posiedzeniu w dniu 2 maja 1957 r. postanowiła uzupełnić „Przepisy w sprawie Funduszu Wzajemnej Pomocy Izby Adwokackiej w Warszawie” przez dodanie następujących punktów:

- nowo wstępujący uczestnicy Funduszu obowiązani są wpłacić na rzecz Funduszu Wzajemnej Pomocy jednorazowo: kwotę zł 400 — gdy są w wieku do lat 35, a kwotę zł 700 — gdy są w wieku powyżej lat 35;

— wymienione opłaty pobierane będą od osób, które złożą ślubowanie adwokackie po dniu 1.V.1957 r.

5.

Komisja Wzajemnej Pomocy przy Radzie Adwokackiej w Warszawie wystąpiła z wnioskiem o podwyższenie zapomogi pośmiertnej do wysokości 10.000 zł. Uznając wniosek Komisji za uzasadniony — Rada Adwokacka na posiedzeniu w dniu 13 czerwca 1957 r. postanowiła ustalić wysokość zapomogi pośmiertnej na kwotę 10.000 zł, płatną od wszystkich wypadków śmierci uczestnika Funduszu Wzajemnej Pomocy, które nastąpiły po dniu 1 lipca 1957 r.

Rada Adwokacka w Gdańsku

Rada Adwokacka w Gdańsku w związku z wnioskiem ob. X z dn. 12.IX.1956 r. o wpis na listę adwokatów, zwolnionego w roku 1951 przez Ministra Sprawiedliwości od wymagań odbycia aplikacji adwokackiej i złożenia egzaminu adwokackiego, powzięła następującą uchwałę:

Odmówić wnioskowi ob. X z dnia 12.IX.1956 r., uzupełnionemu pismem z dnia 6.XII.1956 r., o wpis na listę adwokatów — z braku kwalifikacji przewidzianych w art. 40 ust. 1 pkt 5 oraz art. 41 pkt 2 ustawy z dnia 20.VI.1950 r. o ustroju adwokatury (Dz. U. z 1957 r. Nr 13, poz. 74).

Z uzasadnienia:

(...) Wprawdzie ob. X uzyskał uprawnienia do wpisu na listę adwokatów decyzją Ministra Sprawiedliwości z 4 września 1951 r., która to decyzja ze względu na przepis art. 100 rozp. z 11 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnym (Dz. U. Nr 36, poz. 341) nie mogła ulec uchyleniu bez zgody ob. X, jednakże uprawnienia wynikające z tej decyzji, nie zrealizowane do dnia 28 listopada 1956 r., wygasły ex lege wskutek zmiany stanu prawnego wprowadzonego w życie z tym dniem ustawą z 19 listopada 1956 r. (Dz. U. Nr 54, poz. 248); ustawa ta przez skreślenie art. 46 ustawy z 27 czerwca 1950 r. wyłączyła jako podstawę wpisu na listę adwokatów zwolnienie od wymagań odbycia aplikacji adwokackiej i złożenia egzaminu adwokackiego, nie wprowadzając zarazem żadnego przepisu utrzymującego w mocy uprawnienia nabyte — w trybie art. 46 ustawy z 27 czerwca 1950 r. — przed dniem 28 listopada 1956 r., podobnie jak to stanowi art. 4 ust. 3 ustawy z 19 listopada 1956 r. w przedmiocie zachowania w mocy zezwoleń Ministra Sprawiedliwości dopuszczających do egzaminu adwokackiego bez odbycia aplikacji adwokackiej. Charakter przepisów ustawy o ustroju adwokatury jako przepisów ustrojowych (prawo administracyjne) nie pozwala na domniemanie istnienia podstaw wpisu na listę adwokatów wyraźnie w ustawie nie przewidzianych, wobec czego począwszy od dnia wejścia w życie ustawy z 19 listopada 1956 r. podstawą wpisu mogą być tylko wymagania przewidziane w art. 40 i 41 ustawy z 27 czerwca 1950 r. w brzmieniu nadanym ustawą z 19.XI.1956 r. (Dz. U. z 1957 r. Nr 13,